

Pismo iz Trsta

6. avgusta 1919.

Pozdravljeni delave!

Vsejek, kadate se oglasimo, vam imamo poročati o hudi boji, ki jih mora bojevati naš delavstvo. Naši boji se trdi in neizprosti. In ne mislite si morda, da nas boji utrijava ali da nas kakorkoli straši. Nasprotno! Nitkri, niti zapori, niti preganjanja ne zlomijo naše organizirane proletarske sile, manjševski vam vdihiujejo še večjo voljo in odločnost bojevati se z vso energijo kot zavedna proleturna mava za človeške pravice.

Malo pozno prihajamo z našim obvestilom o zadnjih ljudnih spopadih med delavstvom ter nacijonom, lističnem vojskovanju in tržaško-nahujskemu svojstvu, o katerih ste govorili že slišali. Upamo pa, da vam povemo v tem pismu še manjški zanimivega, kar vam bo možeše novo.

Ko so se v nedeljo 3. avg. vrzali naši sodrugi s svojimi družinami in otroci, ki jih je bilo okoli 1300 po številu, četrtino svojega izleta, ki so ga privedli to pot na Trstenik, v dobi nevečjih vrsti proti večeru v Delavski dom, so se skrivali v ulici Barriera, sprevidom nacijonalističnih otrok iz tržaškega etnoškega vrta pri sv. Jakobu. Vodja tega spredava so zahtevali, da se pritrge vrata proletarskih otrok, da bi oni odstopili naprek. Enako so razstali pri "Edmondi". Pozneje so razbili na svečini počehi tudi kavarne Union, kamor so zahajali tržaški so-sjedili.

Klub protipoviznu se delavstvo po teh nasilstvih ni podalo drugan na delo in je stavkalo naprej. Zahtevalo je, da se aretirane sodrugi izpusti takoj iz zaporov. Ker se to ni zgredilo, se je stavka razširila po vsej Istri in po vsem Goriškem. Delavstvo je izjavilo, da odločeno vstraja pri Špolški stavki, dokler ne pride do svojih pravic.

Tako je nastala splošna stavka po celem Primorju in v trencetu na izprehod proti glavnemu kordonu, da si od bližu ogledam prometne razmere, ker so prej nujni večer štokoustni Zvezarji sveto zatrjevali, da bodo sumi ves promet vzdrževali. Obstal sem v mirnem pogovoru z g. Šorom, Berdnikom, Gerčarjem itd. Poleg nas je bilo tudi kakih 10 Zvezarjev.

Nepričakovano stopi moja sopoga k meni ter mi pove, da je nekorožnik v mojem stanovanju vpravšal po meni. Ker seveda nisem bil doma, ji je ukazal, da mi nemudoma sporoči, da se imam še tekom dopoldnega oglasiti pri g. Jarhu, ker bi me sicer moral priti še enkrat.

V sestri si, da imam čisto vest, sem se napotil k vsegamogočenemu v spremstvu g. Berdnika. Ker pa g. Jarh ni bil doma, sem odšel na košilo in se vrnil k njemu. Tako sem mu pojasnil, da ni posebno taktično, če pošilja žandarje za meno, ker zato nima nobene povoda. Tudi ima slugo, ki bi tudi lahko opravil to pot, da se ne bi zgledoval celo okolica.

Polejal me je v sobo, kar mi je seveda zelo imponiralo, ter mi je dejal:

— Z vašo stavko ste bili prevrani, kajti nikjer na svetu ne stavkajo, edino v Mariboru.

Povedal mi je še več drugih enakih neslanosti, toda ker me niso zanimali, si jih nisem zapomnil. Če nekaj časa se pa odpro vratia in se pokaže ljubka postava — jugoslovanskega orožnika. Gosp. Jarh ga v ocividnem veselju potolaži:

— Le malo še počakajte!

Jaz seveda nisem slutil, da ta prijazni obisk velja meni, toda g. Jarh mi je zmoto kmalu popravil in mi dejal:

— Telefoniral sem v Ljubljano, ter pripomnil, da se tu delave prigovarja na stavko in da ste tudi vi v kurilnicu pripravljali delave nanjo. G. nadzornik Vrečko mi je nato ukazal, da vas moram pustiti zapreti.

Jaz sem seveda g. Jarhu takoj povedal, da je bila stavka skleprena v Ljubljani na železniškem shodu, katerem je prisostvovalo do 7,000 ljudi, med njimi tudi prav veliko Zvezarjev. — Edini predsednik Zvezarjev je izjavil, da on nima nikakrsnega dovoljenja (seveda od zgoraj) — in da tudi ni kompetenten, da bi imenom Zvezre kazil.

Po teh besedah sem hotel oditi. Toda ko stopim skozi vrata, vidim dvoje z bajonetni opremljenih varstvenih organov, ki mi takoj naznamata, da sem aretiran.

Zaprosil sem g. Jarha, da me on sam spremi do policijskega komisarija, ker sem bil uverjen, da se bo tam zadeva tekaj poslušana. — Toda g. Jarh je to mojo prošnjo udinljivo odklonil in tako sem moral v spremstvu bajonetov do končka kolodvora. Ko mi je tam orožnik preiskal vse že moroda nimam kake strojnico pri sebi, in ker jo nisem imel, se je ujemančil in mi izdal svojo najskrivnejšo željo, češ:

Vrednost gozdov.

Po strokovnjaški oceni znaša osnovna vrednost gozdov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev — ako se računajo 3 odst. letnega dohodka, 1 milijard, 300 milijonov dinarjev. Seveda te glavni

POSUSAJTE MOJ NASVET!

Cena kronam je sedaj več nizka.

Pomagajte svojcem v starji domovini ter jim pošljite denarno pomoč.

Neposredna brzojavna zveza z Jugoslavijo.

Jāmčim za vsako denarno pošiljko, ter poštjam isto v Ljubljansko Mestno Hranilnico v Ljubljani, katera izplača neposredno v popolni vseki zmanjšek valjmu tudem v domovini.

Ako ne želite poslati denarja sedaj, ali pa lahko zagotovite to nizko ceno kronam n-tom, da kupite menički (Draft) za boljši časen ceno ter je v bodoče porabite in si s tem priravnite denar.

Za vse podrobnosti glede denarnih pošiljket in potovanja v starji kraj, se obrnite vedno in edinstveno na naslov:

EMIL KISS, Bankir

133 Second Avenue, New York, N. Y.

Vetonjeno pred dvajset leti.

4 odst. OBRESTI SE PLAČA ZA ULOGE

V Sloveniji ni persekcij

Soc. Nachtgall iz Maribora opisuje v "Napreju" svoje doživljaje povodom zadnje stavke takole:

Dne 20. julija — zorej prvi dan stavke — sem šel po zajtrku na izprehod proti glavnemu kordonu, da si od bližu ogledam prometne razmere, ker so prej nujni večer štokoustni Zvezarji sveto zatrjevali, da bodo sumi ves promet vzdrževali. Obstal sem v mirnem pogovoru z g. Šoronem, Berdnikom, Gerčarjem itd. Poleg nas je bilo tudi kakih 10 Zvezarjev.

Nepričakovano stopi moja sopoga k meni ter mi pove, da je nekorožnik v mojem stanovanju vpravšal po meni. Ker seveda nisem bil doma, ji je ukazal, da mi nemudoma sporoči, da se imam še tekom dopoldnega oglasiti pri g. Jarhu, ker bi me sicer moral priti še enkrat.

V sestri si, da imam čisto vest, sem se napotil k vsegamogočenemu v spremstvu g. Berdnika. Ker pa g. Jarh ni bil doma, sem odšel na košilo in se vrnil k njemu.

Tako sem mu pojasnil, da ni posebno taktično, če pošilja žandarje za meno, ker zato nima nobene povoda. Tudi ima slugo, ki bi tudi lahko opravil to pot, da se ne bi zgledoval celo okolica.

Polejal me je v sobo, kar mi je seveda zelo imponiralo, ter mi je dejal:

— Z vašo stavko ste bili prevrani, kajti nikjer na svetu ne stavkajo, edino v Mariboru.

Povedal mi je še več drugih enakih neslanosti, toda ker me niso zanimali, si jih nisem zapomnil.

Če nekaj časa se pa odpro vratia in se pokaže ljubka postava — jugoslovanskega orožnika. Gosp. Jarh ga v ocividnem veselju potolaži:

— Poglejte te krogle, le samo en korak na levo ali desno, pa vas takoj ustrelim!

V okrepitve svojega človekoljubnega značaja mi konečno še pomoli svoj rujam bajonet pod nos s ponosnim povdarkom, da ga bo očistil med mejega rojstva rebi, če bi mi morda v glavo šmilo, da bi hotel pobegniti.

Po tem prijaznem uvodu smo se konečno podali zopet na pot in seveda skozi vse mesto, kjer so nas občudovali radovedni gledaleci v globokem prepričanju, da se je gospodar žandarjem posrečilo injeti najnajan osnega tajnika zloglasnega Bela Kuna, ki je v Maribor poslal obljubljene milijone kot nagrado za vprizorjeno stavko. Toda kakor vsaka mnemniška pot je imeja tudi ta svoj konec, ko smo pred seboj zagledali lično hišo, v kateri posluje g. dr. Senekovič.

Nehote se mi je obraz razjasnil, ko sem stopil pred strogi obraz gospoda doktorja ter mu v krstih potezal opisal dejanski položaj. Med tem pa je že tudi prisel gospod Jarh ter se iznebil svoje nadlodge.

Sreča mi je bila mila in tej sestri seči sem dal še enkrat duška napram g. Jarhu na morda ne ravno uljeden način, toda prav govorovo po zaslugu.

G. dr. Senekovič je seveda takoj z vsemi skozi vratoma vstopil v spremstvu bajonetov do končka kolodvora. Ko mi je tam orožnik preiskal vse že moroda nimam kake strojnico pri sebi, in ker jo nisem imel, se je ujemančil in mi izdal svojo najskrivnejšo željo, češ:

— Le malo še počakajte!

Jaz seveda nisem slutil, da ta prijazni obisk velja meni, toda g. Jarh mi je zmoto kmalu popravil in mi dejal:

— Telefoniral sem v Ljubljano, ter pripomnil, da se tu delave prigovarja na stavko in da ste tudi vi v kurilnicu pripravljali delave nanjo. G. nadzornik Vrečko mi je nato ukazal, da vas moram pustiti zapreti.

Jaz sem seveda g. Jarhu takoj povedal, da je bila stavka skleprena v Ljubljani na železniškem shodu, katerem je prisostvovalo do 7,000 ljudi, med njimi tudi prav veliko Zvezarjev. —

Edini predsednik Zvezarjev je izjavil, da on nima nikakrsnega dovoljenja (seveda od zgoraj) — in da tudi ni kompetenten, da bi imenom Zvezre kazil.

Po tem prijaznem uvodu smo se konečno podali zopet na pot in seveda skozi vse mesto, kjer so nas občudovali radovedni gledaleci v globokem prepričanju, da se je gospodar žandarjem posrečilo injeti najnajan osnega tajnika zloglasnega Bela Kuna, ki je v Maribor poslal obljubljene milijone kot nagrado za vprizorjeno stavko. Toda kakor vsaka mnemniška pot je imeja tudi ta svoj konec, ko smo pred seboj zagledali lično hišo, v kateri posluje g. dr. Senekovič.

Nehote se mi je obraz razjasnil, ko sem stopil pred strogi obraz gospoda doktorja ter mu v krstih potezal opisal dejanski položaj. Med tem pa je že tudi prisel gospod Jarh ter se iznebil svoje nadlodge.

Sreča mi je bila mila in tej sestri seči sem dal še enkrat duška napram g. Jarhu na morda ne ravno uljeden način, toda prav govorovo po zaslugu.

G. dr. Senekovič je seveda takoj z vsemi skozi vratoma vstopil v spremstvu bajonetov do končka kolodvora. Ko mi je tam orožnik preiskal vse že moroda nimam kake strojnico pri sebi, in ker jo nisem imel, se je ujemančil in mi izdal svojo najskrivnejšo željo, češ:

— Le malo še počakajte!

Jaz seveda nisem slutil, da ta prijazni obisk velja meni, toda g. Jarh mi je zmoto kmalu popravil in mi dejal:

— Telefoniral sem v Ljubljano, ter pripomnil, da se tu delave prigovarja na stavko in da ste tudi vi v kurilnicu pripravljali delave nanjo. G. nadzornik Vrečko mi je nato ukazal, da vas moram pustiti zapreti.

Jaz sem seveda g. Jarhu takoj povedal, da je bila stavka skleprena v Ljubljani na železniškem shodu, katerem je prisostvovalo do 7,000 ljudi, med njimi tudi prav veliko Zvezarjev. —

Edini predsednik Zvezarjev je izjavil, da on nima nikakrsnega dovoljenja (seveda od zgoraj) — in da tudi ni kompetenten, da bi imenom Zvezre kazil.

Po tem prijaznem uvodu smo se konečno podali zopet na pot in seveda skozi vse mesto, kjer so nas občudovali radovedni gledaleci v globokem prepričanju, da se je gospodar žandarjem posrečilo injeti najnajan osnega tajnika zloglasnega Bela Kuna, ki je v Maribor poslal obljubljene milijone kot nagrado za vprizorjeno stavko. Toda kakor vsaka mnemniška pot je imeja tudi ta svoj konec, ko smo pred seboj zagledali lično hišo, v kateri posluje g. dr. Senekovič.

Nehote se mi je obraz razjasnil, ko sem stopil pred strogi obraz gospoda doktorja ter mu v krstih potezal opisal dejanski položaj. Med tem pa je že tudi prisel gospod Jarh ter se iznebil svoje nadlodge.

Sreča mi je bila mila in tej sestri seči sem dal še enkrat duška napram g. Jarhu na morda ne ravno uljeden način, toda prav govorovo po zaslugu.

G. dr. Senekovič je seveda takoj z vsemi skozi vratoma vstopil v spremstvu bajonetov do končka kolodvora. Ko mi je tam orožnik preiskal vse že moroda nimam kake strojnico pri sebi, in ker jo nisem imel, se je ujemančil in mi izdal svojo najskrivnejšo željo, češ:

— Le malo še počakajte!

Jaz seveda nisem slutil, da ta prijazni obisk velja meni, toda g. Jarh mi je zmoto kmalu popravil in mi dejal:

— Telefoniral sem v Ljubljano, ter pripomnil, da se tu delave prigovarja na stavko in da ste tudi vi v kurilnicu pripravljali delave nanjo. G. nadzornik Vrečko mi je nato ukazal, da vas moram pustiti zapreti.

Jaz sem seveda g. Jarhu takoj povedal, da je bila stavka skleprena v Ljubljani na železniškem shodu, katerem je prisostvovalo do 7,000 ljudi, med njimi tudi prav veliko Zvezarjev. —

Edini predsednik Zvezarjev je izjavil, da on nima nikakrsnega dovoljenja (seveda od zgoraj) — in da tudi ni kompetenten, da bi imenom Zvezre kazil.

Po tem prijaznem uvodu smo se konečno podali zopet na pot in seveda skozi vse mesto, kjer so nas občudovali radovedni gledaleci v globokem prepričanju, da se je gospodar žandarjem posrečilo injeti najnajan osnega tajnika zloglasnega Bela Kuna, ki je v Maribor poslal obljubljene milijone kot nagrado za vprizorjeno stavko. Toda kakor vsaka mnemniška pot je imeja tudi ta svoj konec, ko smo pred seboj zagledali lično hišo, v kateri posluje g. dr. Senekovič.

Nehote se mi je obraz razjasnil, ko sem stopil pred strogi obraz gospoda doktorja ter mu v krstih potezal opisal dejanski položaj. Med tem pa je že tudi prisel gospod Jarh ter se iznebil svoje nadlodge.

Sreča mi je bila mila in tej sestri seči sem dal še enkrat duška napram g. Jarhu na morda ne ravno uljeden način, toda prav govorovo po zaslugu.

G. dr. Senekovič je seveda takoj z vsemi skozi vratoma vstopil v spremstvu bajonetov do končka kolodvora. Ko mi je tam orožnik preiskal vse že moroda nimam kake strojnico pri sebi, in ker jo nisem imel, se je ujemančil in mi izdal svojo najskrivnejšo željo, češ:

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

24

(Nadaljevanje.)

— Kdo pa ste torej, vas vprašam zopet, — je vzliknil, — da zavračate zaničljivo tako zvezo!

— Rekli ste že. Don Štefan de Arečiza, — je odvrnil Španec priprosto.

Senator je zopet pričel hoditi po sobi ter zbiral medtem svoje misli. Zvest svojemu nagnjenju nezaupanja, ki se je naenkrat vzbudilo v njem, je odvrnil:

V vsem tem je nekaj, kar si ne morem pojasniti in česar si ne morem pojasniti, tega tudi ne razumem.

— To je zelo dosledno, — je odvrnil Španec zaničljivo. — Ali cepi se mogoče motil v vas, moj dragi senator? Dajal sem vam čast ter vas smatral vzvišenim nad gotove predstodke. In če bi bil v preteklosti Donje Rosarite kak slučaj... katerega bi bilo treba streti z nogami, ali bi ne bil milijon dote in par milijonov pozneje nč v vaših očeh! — je nadaljeval Španec, ki je hotel presoditi moralno moč tega človeka ali pa pravzaprav moč in uspešnost orodja, katerega se je hotel poslužiti.

Senator ni nječesar odgovoril.

— Govorite, pričakujem odgovora, — je reklo Don Štefan, ki se je veselil zmedenosti senatorja.

— Vi ste v resnici okrut, Don Štefan, — je pričel senator, — da spravljate ljudi v tako zadrgo.... Caramba! Zelo sitno je....

Don Štefan ga je prekinil, kajti vedel je kako stoji stvari s senatorjem. Vsled tega mu je reklo napol porogljivo, napol resno:

— Čujte, senator, ne bilo bi vredno plemenitaša, če bi nadaljeval šalo na stroške časti ženske, kajti preteklost Donje Rosarite je cista kot njenič čelo.

Senatorju se je izvil vzdih olajšanja.

— Sploh pa je treba, — je nadaljeval Don Štefan, — da imate neomejeno zaupanje vame. Vsled tega vam hočem najprvo nuditi vzhled brezobzirne odkritostnosti, kajti uspeh plemenite stvari, kateri sem započel, je odvisen od tega. Izvajte torej najprvo kdo da sem.

— Arečiza, — je nadaljeval smehljaje, — je le moje navzeto ime. Kar se tiče imena, katerega v resnici nosim in katerega van takoj povem, sem v svoji mladosti prisegel, da ga ne bo noben ženska in naj bi bila še lepa in bogatejša kot je Donja Rosarita, delila z menom. Ali naj sedaj, ko se pričenjamjo moje senki beliti, prelomim prisego, katero moram držati? Čeprav je ženska, kot je ona, katero vam sedaj ponudim, pogosto stopnjica na poti k uspehu, je še bolj pogosto ovira.

Tedaj je pričel Don Štefan hoditi po sobi gorindol ter kmalu zopet nadaljeval:

— Vi hočete gotovo natančnejša pojasnila. — Tu jih imate.

Don Štefan je zaprl okno, da bi kdo ne čul besed, katere je hotel izgovoriti. Povabi lje senatorja, naj sede, dočim je ostal on pokonci. Senator se je radovedno ozrl vanj, a je kmalu povesil svoje oči pod ognjevitim pogledom Španca.

Zdelo se mu je kot da je postava Španca zrasla ter postala druga.

— Govoril sem vam o skrivnostih, vspričo katerih se zvrti v glavi onemu, ki jih posluša, — je reklo Španec.

Senator se je stresel.

— Ko je povedel izkušnjavec sina človeka na vrh gore ter mu pokazal vsa kraljestva sveta tr mu jih oblijbil, če pade pred njim na kolena ter ga molí, — je nadaljeval Španec, — je ponudil go spodarju svta komaj več kot hočem sedaj ponuditi senatorju iz Arispe. Kot izkušnjavec hočem položiti pred vaše nože čast, oblast in bogastvo, če se hočete ukloniti mojim pogojem. Čujte me torej, ne da bi se vam treslo sreča ali se vas lotila omotica!

Ta slovesni uvod, ki je sledil porogljivemu tonu, v katerem je govoril Španec do tedaj, je napravil na senatorja kaj mučen utis. Pa trenutkov je celo občaval, da se je spustil v celo zadevo izsiljoni, črni oči in rožnate ustnice Donje Rosarite so izgubile nekaj svoje privlačne sile.

Pred nekako dvajsetimi leti, — je nadaljeval Španec, — sem se motil glede svojega poklica v tem svetu ter misil, da sem ustvarjan za domača življenje, za to smočno pastirsko igro, o kateri sanjajo tako številni. Neko razočaranje.... neki dogodek mi je pokazal, da sem se zmotil glede samega sebe. Bil sem le častihope, nječesar drugega. Vsled tega sem skušal najti v častnem poslu zadostenje svojih želj in delčen sem bil odlikovan. Pridobil sem si pravico, da se smem pokriti v navzočnosti španskega kralja. Kot vitez reda sv. Jakoba od meča sem nosil ob slovenskih priljah na dvorni beli plak in rdeči moč tega reda. Zame ni bila obljuba čestosti le varljiva prisega. Bil sem vitez reda zlatega runa in Calatravel, a vsa ta odlikovanja so prinesla meni kaj malo u-tehe.

To naštevanje čestoti je presepio senatorja, ki se je oziral na Španca kot na bitje iz drugega sveta. Slednji pa je nadaljeval:

— Bogastva so kmalu sledila čestom. Kljub temu pa nisem bil zadovoljen. Hotel sem že več. Iz navadnega plemiča sem postal marki Casareal in vojvoda de Armada.

— O, gospod vojvoda, — je jecal senator.

— Nisem še pri koncu, — je reklo povsem mirno Španec.

ALI STE BOLNI?

Ako imate kakšno bolezen, ne gledaj na to, kako dolgo in ne iztraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel zdraviti, prideite k meni. Vrnij vam bo valo zdravje.

Oddajanje, ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vas zdravim enako: bogate in revne. Jas sem v Pittsburghu najboljši specijalist za moške in sem nastanjen do mnogo let. Imam najboljši apremijen urad, tudi storž za X-karka, s katerim morem videti skoz vas kakor skoz steklo. Imam avtočno lastno lekarino v kateri se nahajače vas vrste domačih in importiranih zdravil. Ne boste bojeli in prideite k meni kot k prijatelju. Govorim v valjaku jeziku. En obisk vas bo pravščai kaj moram za vas storiti.

Imam Erlichov slobotni čas za krvne bolezni in nadzorne bolezni v nekaj smerih. Ozdravil sem tisočne studijev celobolesti. Imame bolezni reumatizem, žlezidna in jetna bolezni, arbozna močna in vse kronične bolezni.

ZMERNI ČESE.

Prof. Dr. H. G. BAER

311 Smithfield St.

Pittsburgh, Pa.

Nadzoroval počit.

VAŽNO. — Če vam je preseglo čas.

POZOR SLAMNIKARJI

Zelo vačna seja se vrši v pondeljek 8. sept. ob 7. uri zvečer v cerkveni dvorani na 62 St. Marks Pl., New York. Dolžnost je vsakega, ki dela ali je kedaj delal in namerava v bodoče delati pri slamnikarski obrti, da se vdeleči te seje. Razpravljal bom o novi pogodbi glede plača, ker stará preneha s 1. oktobrom. Večina članov naše unije se je izrazila za TE-DENSKO plačo, zato je potrebno, da se tudi Slovenci in Slovenske izrazijo KAKŠNA plača jim je ljubša od tedna ali od kosa. Pri tej seji bomo namreč glasovali, zato pridite vse, ker bodočnost bo odvisna od vsakega POSAMEZNEGA GLASU.

Fr. Ferencak.

Ko bom povedal vse, ne boste prav nič v dvomu. — Brez nezaupanja, katero ste mi pokazali, bi ostal za vas le tajni agent tujege kneza in navaden plemenitaš Do Stefai Arečiza. Ker pa je treba, da se to nezupanje nikdar več ne vrne, hočem, da izveste cilj, katerega zasedljem, nakar boste lahko čitali na dnu moje duševne.

Španec je prenahal govoriti in senator se je pripravil na to, kar bo slišal.

Ravno sem vam reklo, da sem skozi dvajset let iskal veselja in stislakomnosti, ne pa častislakomnosti samo. Dvajset let svojega življenja sem porabil v to, da ubijem v sebi neki spomin ter zadovoljim istovzno svojo častihleplnost, — je nadaljeval Don Štefan.

— Za tremtuk sem upal, da se bo oslabil ta spomin sredi viharjevjavnega življenja. Zasedloval sem vsled tega dva cilja, da nameř pozabim en dan svojega življenja ter zadostim svoji častihleplnosti.

(Dalej vribodnosti.)

Drobno

Papir iz trave.

Iz Mexico City se poroča: Preiskušnje, ki jih je napravil kmetijski departement, so dovedle do naznanila, da se neke vrste trave po imenu "zakaton", ki v obilici raste, v Mehiki lahko rabi za izdelavo papirja.

Z industrijalnega polja.

V manj kot dveh letih in pole so imeli penzijevanje delavce vsled nesreč večje izgube na industrijalnem polju, kot armada, ki je bila rekrutirana v tej državi in poslana na bojišče v Francijo proti Nemščini.

Vseh delavcev je ponesrečilo 577.953, od katerih je bilo 7.575 smrtno ponesrečenih. Na 3.759 delavcev je bilo treba izvršiti operacije; 1.157 delavcev je izgubilo eno oko, 29 delavcev je pa popolnoma oslepleno. Bolezni, ki je posledica poklica, ki ga izvršujejo delave, niso všečete.

Tako je delavsko bojno polje. Neprestano mu grozi smrt, ko delata za druge, toda navzlike temu ga zaničujejo...

Spomenik miru.

Švedski socijalisti obeh smeri o izdal skupen oklic, da bi se postavili spomeniku, kot simbol miru med narodi in narodnega bratstva. Spomenik naj predstavlja Jauresa in Liebknechta, ki pripadata različnim narodom in tudi različnim strujam socijalizma in za bratstvo med narodi in ki sta oba za svoje ideale žrtvovala življenje.

VAZNO ZA POTNIKE!

Ki potujejo skoz New York v domovino, da se vstavijo pri svojem rojaku v novo urejenem hotelu "Rusija", kjer slovenski potnik dobre čista prencišča in domači hrano po najnižji ceni. Mi vam pomagamo ceneje kupiti žigkarte in dobiti potni list. Nahajamo se blizu našega konzula SHS in kolodvora. Pridemo vas iskat vsak čas, ako telefonirate (7232 Farragut).

Človek, ki ima za klobukom naš HOTEL RUSIJA zaupanje, drugemu ne.

LEO STRUKEL

Balkan American Trading Co.,
203 Tenth Ave. cor. 22nd St.
NEW YORK, N. Y.

Razširjenje srbskega zakona v podjetjih.

Po naredbi ministrstva za trgovino se danačni srbski zakon o podjetjih (o radnjama) razširi na novo osvojene kraje vse države. Zakon bo veljal, dokler ne nastopi novi zakon, ki se že pripravlja.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v zdravstveni podjetnosti.

Hranilnike krovov starih in ginečnih, ki ga imenuje dr. prof. Zdravnik. Co tisoč metrov ali metrov po telom, v grlu, ispadajočim in, boljšinom v kosteh, pridejo in boljšinom v kosteh, kar je boljšina.

Vse metekte zdravstvene po celotni svetu, ki so prepravljene v obliko zdravstvenih zdravil.

Metekte, ki so prepravljene v obliko zdravstvenih zdravil.